

Wandelroutes

Het landgoed leent zich uitstekend voor een ontspannen wandeling. Er zijn drie routes uitgezet. De nummers op de kaart verwijzen naar bijzonderheden.

- Rood 0,7 km
- Geel 1,6 km
- Blauw 3 km
- fietspad

- 1 Deze eikenlaan loopt door tot in het centrum van Brummen. Begin 2011 is een deel van deze historische dubbele eikenlaan hersteld.
- 2 Het fietspad, beter bekend als het Hallsepad, verbindt Brummen met het dorpje Hall. De vroegere kasteelbewoners gingen naar de kerk in Hall (en niet in Brummen). Een speciaal voor hen geplaatste kerkbank herinnert hieraan. Het Hallsepad wordt daarom ook wel 'kerkepad' genoemd.
- 3 Lanen nemen een belangrijke plaats in op het landgoed. Deze laan, al zichtbaar op kaarten uit 1832, loopt dwars over het landgoed. In het bos bestaat de laan uit beukenbomen. Op de golfbaan resteren enkele zeer oude eiken.
- 4 Vanaf dit punt kunt u de golfbaan overzien met in de verte het kasteel. Deze in 1911 herstellde zichtas brengt een romantische diepte aan in het park.
- 5 Vleermuizen overwinteren in de ijskelder binnenin deze heuvel. Ijskelders werden in de tweede helft van de 19e eeuw gebouwd en zijn veelvuldig op landgoederen te vinden. Bij de receptie kunt u terecht voor meer informatie over de historie en het gebruik van ijskelders.
- 6 De retentiebekkens zijn speciaal aangebracht om water vast te houden en ruimte voor natte natuur te creëren.

COLOFON > tekst en eindredactie Anja Koning/Loo Plan > vormgeving Aukje Gorter grafisch ontwerper > beeld Loo Plan, Landgoed Groot Engelenburg, H. Wijers

www.engelenburg.com

Wandelen op Engelenburg

Welkom op Landgoed Groot Engelenburg

Dit ruim 50 hectare grote landgoed is al sinds 1900 opengesteld voor wandelaars. Dat Groot Engelenburg eeuwenoud is blijkt uit de vondst van eiken palen en funderingen uit de 8e eeuw in de kelder van het huidige kasteel. In de loop der eeuwen heeft het landgoed vele eigenaren gekend die het uiterlijk van het landgoed hebben beïnvloed. Omstreeks 1828 wordt het landgoed conform de Engelse landschapsstijl ingericht. De nog steeds aanwezige slingerende wandelpaden, grote bochtige waterpartijen en de unieke zichtlijn zijn typerend voor deze stijl. In 1910 wordt de commissaris van de Koningin in Gelderland eigenaar van Groot Engelenburg. Hij laat in 1911 aan weerszijden van de oprijlaan een tuin aanleggen naar een ontwerp van de beroemde tuinarchitect L. Springer.

Na de oorlog komt het landgoed in handen van de Twentsche Bank (later ABN) en wordt het een vakantieoord voor de werknemers. Midden jaren 70 verliest het landgoed haar functie en staat het kasteel lange tijd leeg. Na jaren van verval wordt het in 1987 een hotel-restaurant. Vele restauraties en verbouwingen hebben het landgoed weer de allure van weleer bezorgd.

Maak een wandeling door het bos en park en u zult volop genieten van de sfeer van dit prachtige en unieke landgoed.

Bos en Natuur

Het bos wordt beheerd volgens de principes van geïntegreerd bosbeheer.

Kenmerkend is een afwisselend bos waarin naast houtproductie ook veel aandacht is voor de belevingswaarde, recreatie en natuur. Bijzondere bomen worden vrijgesteld en dood hout blijft liggen. Dit dode hout is een voedselbron voor allerlei schimmels en insecten. Zij worden op hun beurt weer opgegeten door vogels en zoogdieren zoals de boomklever en de das.

Het bos biedt aan tal van dieren een onderkomen. Een bosuilpaartje broedt er al enkele jaren, er is een dassenburcht met ongeveer 6 dassen en zeer bijzonder is de aanwezigheid van de vrij zeldzame kleine ijsvogelvlinder. Wie aandachtig luistert kan het geklop van spechten horen en met wat geluk zie je bij het water een ijsvogel.

Ook is er een roedel edelherten en vele andere soorten wild zoals ree, haas en eend.

De jachttopziener van het landgoed handhaaft de wildstand.

Kleine ijsvogelvlinder

Water

Water is een belangrijk element op het landgoed. De gracht rondom het kasteel en voorterrein loopt uit in een grote waterpartij op de golfbaan; dit is vrijwel identiek aan de situatie uit 1865. Minder opvallend zijn de retentiebekkens aan de westzijde van het landgoed. Deze zijn omstreeks 2002 speciaal aangebracht om water vast te houden en ruimte voor natte natuur te creëren.

BIJZONDERE BOOMSOORTEN

- A De *Taxus baccata* 'Dovastoniana', met een omtrek rond de kroon van ruim 105 meter, is één van de dikste taxussen van Nederland.
- B Deze mammoetboom of reuzensequoia (*Sequoiadendron giganteum*) is ruim 125 jaar oud. De originele top is ooit door de bliksem afgebroken. Het zijn de grootste bomen ter wereld en de soort komt van nature voor in Californië.
- C De gewone plataan wordt veel in de stedelijk omgeving geplant; uitlaatgassen en veel verharding vormen voor de boom weinig problemen.
- D Een laan van rode beuken. De grootste boom is ruim 150 jaar oud.
- E De moerascypres is een bladverliezende conifeer en kan goed tegen een natte standplaats. Oude bomen vormen in of nabij het water extra wortels.
- F De atlasceder is een ondersoort van de Libanonceeder. Het is een uit de bijbel bekende boom die van oorsprong in de bergen van Libanon groeide. Het is dan ook het nationaal symbool van dit land.
- G Tamme kastanje. Het hout hiervan wordt veel gebruikt voor wijnvaten. Ook de te poffen tamme kastanjes komen van deze boom.
- H De gewone magnolia is een prachtige struikvormende soort. Al eeuwenlang gewaardeerd om het hout en medicinale kwaliteiten.
- I De parasolden of kransspar is een opvallende groenblijvende boom. Het is een echt levend fossiel of relict; er zijn van deze soort fossielen gevonden van circa 200 miljoen jaar oud.
- J De Japanse esdoorn is een langzaam groeiende soort. Dit exemplaar is één van de grootste in Nederland.

